"הַשַּׁרְח הַחַלַבִּי" לַתּוֹרָה

תרגום התורה לערבית-יהודית שבפי יהודי ארם-צובא (חלב)

ספר במדבר

פרשת מטות

המרכז העולמי למורשת יהדות ארם-צובא (חלב)

תל-אביב תשס"ו - 2005

לפרים לאילם ולכבשים
כח במספרם כמשפט: ושעיר
חטאת אחד מלבד עלת
התמיד ומנחתה ונסכה:
כט וביום הששי פרים
שמנה אילם שנים כבשים
בני־שנה ארבעה עשר
ל תמימם: ומנחתם ונסכיהם
לפרים לאילם ולכבשים
לא במספרם כמשפט: ושעיר
חטאת אחד מלבד עלת
התמיד מנחתה ונסכיה:
לב וביום השביעי פרים
שבעה אילם שנים כבשים
בני־שנה ארבעה עשר
לג תמימם: ומנחתם ונסכהם
לפרים לאילם ולכבשים
לד במספרם כמשפטם: ושעיר
חטאת אחד מלבד עלת
התמיד מנחתה ונסכה:
מפטיר
לה ביום השמיני עצרת
תהיה לכם כל־מלאכת עבדה
לו לא תעשו: והקרבתם עלה
אשה ריח ניחח ליהוה פר
אחד איל אחד כבשים בני־
לז שנה שבעה תמימם: מנחתם
ונסכיהם לפר לאיל ולכבשים
לח במספרם כמשפט: ושעיר
חטאת אחד מלבד עלת
לט התמיד ומנחתה ונסכה: אלה

תעשו ליהוה במועדיכם לבד
מנדריכם ונדבתיכם לעלתיכם
ולמנחתיכם ולנסכיכם
ל א ולשלמיכם: ויאמר משה אל־
בני ישראל ככל אשר־צוה
יהוה את־משה:

מטות
ב וידבר משה אל־ראשי המטות ס
לבני ישראל לאמר זה הדבר
ג אשר צוה יהוה: איש כי־ידר
נדר ליהוה או־השבע שבעה
לאסר אסר על־נפשו לא יחל
דברו ככל־היצא מפיו יעשה:
ד ואשה כי־תדר נדר ליהוה
ואסרה אסר בבית אביה
ה בנעריה: ושמע אביה את־
נדרה ואסרה אשר אסרה על־
נפשה והחריש לה אביה וקמו
כל־נדריה וכל־אסר אשר־
ו אסרה על־נפשה יקום: ואם־
הניא אביה אתה ביום שמעו
כל־נדריה ואסריה אשר־
אסרה על־נפשה לא יקום
ויהוה יסלח־לה כי־הניא
ז אביה אתה: ואם־היו תהיה
לאיש ונדריה עליה או מבטא
שפתיה אשר אסרה על־
ח נפשה: ושמע אישה ביום
שמעו והחריש לה וקמו
נדריה ואסרה אשר־אסרה

ט על־נפשה יקמו: ואם ביום
שמע אישה יניא אותה והפר
את־נדרה אשר עליה ואת
מבטא שפתיה אשר אסרה
על־נפשה ויהוה יסלח־לה:
י* ונדר אלמנה וגרושה כל
אשר־אסרה על־נפשה יקום
יא עליה: ואם־בית אישה נדרה
או־אסרה אסר על־נפשה
יב בשבעה: ושמע אישה והחרש
לה לא הניא אתה וקמו כל־
נדריה וכל־אסר אשר־אסרה
יג על־נפשה יקום: ואם־הפר
יפר אתם | אישה ביום שמעו
כל־מוצא שפתיה לנדריה
ולאסר נפשה לא יקום אישה
יד* הפרם ויהוה יסלח־לה: כל־
נדר וכל־שבעת אסר לענת
נפש אישה יקימנו ואישה
טו יפרנו: ואם־החרש יחריש לה
אישה מיום אל־יום והקים
את־כל־נדריה או את־כל־
אסריה אשר עליה הקים אתם
כי־החרש לה ביום שמעו:
טז ואם־הפר יפר אתם אחרי
יז שמעו ונשא את־עונה: אלה
החקים אשר צוה יהוה את־
משה בין איש לאשתו בין־אב
לבתו בנעריה בית אביה:
נ

והדיתהון ומסגֿהון ליל ריתות ליל כיבוש וליל כֿווירף פי עדדהון כיל חוכם: 28. **ושעיר** – ועתוד דכוויה ואחיד מן גיר סעידית אלדאיימן והדיתהא ומסגֿהא: 29. **וביום** – ופי יום אלסאתית רתות תמנייה כיבוש תינין כֿווירף בני סניה ארבטעשר כמלין: 30. <**ומנחתם**> – והדיתהון ומסגֿהון ליל ריתית ליל כיבוש וליל כֿווירף פי עדדהון כיל חוכם: 31. **ושעיר** – ועתוד דכוויה ואחיד מן גיר סעידית אלדאיימן הדיתה ואמסייגֿהא: 32. **וביום** – ופי יום אלסאביע רתות סבעא כיבוש תינין כֿווירף בני סניה ארבטעשר כמלין: 33. <**ומנחתם**> – והדיתהון ומסגֿהון ליל רתות ליל כיבוש וליל כֿווירף פי עדדהון כיחוכמהון: 34. **ושעיר** – ועתוד דכוויה ואחיד מן גיר סעידית אלדאיימן הדייתהא ומסגֿהא> 35. **ביום** – פי יום אלתאמין גֿמעייה תכון ליכון גֿמיע צנעית כֿדמיה לם תצנעו: <36. **והקרבתם** – ותקריבו סעידיה קרבן לינקיביל ביל רצֿא קידם אלה רתוו ואחיד כיבש ואחיד כֿוורף בני סניה סבעא כמלין: 37. **מנחתם** – הדיתהון ומסגֿהון ליל רתות ליל כיבוש וליל כֿווירף פי עדדהון כיל חוכם: 38. **ושעיר** – ועתוד דכוויה ואחיד מין גיר סעידית אלדאיימן והדיתהא ומסגֿהא> 39. **אלה** – הדולי תצנעו קדאם אללה פי אעייאדכון מנגיר נדורתכון וסכֿייאתכון לאצעיידכון ולהדיתכון ולמסגֿכון ולאסלאיימכון:

ל

<1. **ויאמר** – וקאל מוסה אילא בני ישראל כיגֿמיע אלדי ווצה אללה אילא מוסה:>

מסות 2. **וידבר** – וכלם מוסה אלא רוס אלאצבאט לבנין ישראיל קאיילא הארא אלכאלם אלדי וצא אללה: 3. **איש** – רגֿול אין ינדור נידיר קדאם אללה או יחליף חלפאן לירבוט רבאט עלא נפסו לם יבאדיל כאלמו כי גֿמיע אלכֿאריגֿ מן תימו יצנע: 4. **ואשה** – ואמרה אן תנדור נידיר קדאם אללה ותרבוט רבאט פי בית אבוהא פי זגרהא: 5. **ושמע** – ויסמע אבוהא אלא נדרה ורבטהא אלדי רבטיט עלא נפסהא ויסכות ליהא אבוהא ויתבתו גֿמיע נדורתהא וגֿמיע רבאט אלדי רבטית עלא נפסהא יתבאת: 6. **ואם** – ואנכאן ימנע אבוהא ליהא פי יום סמועו גֿמיע נדורתהא ורבטהא אלדי רבטית עלא נפסהא לם יתבאת ואללה יספח ליהא אין מנע אבוהא ליהא: 7. **ואם** – ואנכאן כון תכון ליל רגֿול ונדורתהא עליהא או לפץֿ אשפאפהא אלדי רבטית עלא נפסהא: 8. **ושמע** – ויסמע גֿוזהא פי יום סומועו ויסכות ליהא ויתבתו נדורתהא ורבטהא אלדי רבטית עלא נפסהא יתבתו: 9. **ואם** – ואנכאן פי יום סמוע גֿוזהא ימנע ליהא ויבטיל אלא נדרה אלדי עליהא ואלא לפץֿ אשפאפהא אלדי רבטית עלא נפסהא ואללה יספח ליהא: 10. **ונדר** – ונידיר ארמליה ומטלקה(א) גֿמיע אלדי רבטית עלא נפסהא יתבת עליהא: 11. **ואם** – ואנכאן בית גֿוזהא נדרית או רבטית רבט עלא נפסהא פיל חלפאן: 12. **ושמע** – ויסמע גֿוזהא ויסכות ליהא לם מנע ליהא ויתבתו גֿמיע נדורתהא וגֿמיע רבאט אלדי רבטית עלא נפסהא יתבת: 13. **ואם** – [ואנכאן] תבטיל יבטיל ליהון גֿוזהא פי יום סמועו גֿמיע כֿרוגֿ אשפאפהא לנדורתהא ולרבאט נפסהא לם יתבת גֿוזהא בטלהון ואללה יספח ליהא: 14. **כל** – גֿמיע נידיר וגֿמיע חלפאן רבאט לתעידוב נפס גֿוזהא יתבתו וגֿוזהא יבאטלו: 15. **ואם** – ואנכאן סכת יסכות אליהא גֿוזהא מן יום אילא יום ויתבית אלא גֿמיע נדורתהא או אלא גֿמיע רבאטהא אלדי עליהא תבאת ליהון אין סכת ליהא פי יום סמועו: 16. **ואם** – ואנכאן תבטיל יבטיל ליהון בעד סמועו ויקבל אלא דנבהא: 17. **אלה** – הדולי אלרסום אלדי וצא אללה אלא מוסה בין רגֿול לזוגֿתו בין אב לבנתו פי זגרהא בית אבוהא:

בתרגומנו מפני שהם זהים, ואנו מביאים אותם כאן על פי **כ**. 35. **עצרת** – אסֵפה, ודומה לו **ד**, כת״א (כנישו). **כ**: עזימיה – זימון. **ג**: עצרת – מנע, גֿמע, עזימיה – מניעה, אספה, זימון. מנע הוא על פי רש״י: עצורים בעשיית מלאכה, וכן תרגם רס״ג. ראה קאפח 1984, עמ׳ רסג. 17. מפסוק זה, לא הביא תרגומנו תרגום לפסוקים החוזרים, מהיום השני עד היום השמיני, פסוקים 17–34. וכן לאחר שתרגם את פסוק 35, לא תרגם את הפסוקים 36–38, והעתקנו את תרגומם מן **כ**.

ל

1. פסוק זה לא תורגם בתרגומנו, והובא על פי **כ**. 3. **השבע שבעה** – וכן **כד**. **ג**: יחליף אימאן – וקרוב לתרגום רס״ג: חלף ימינא, ושניהם נרדפים. 4. **בנעריה** – וכן **כד**. **ג**: פי צבאייאהא, כתרגום רס״ג: פי חאל צבאידהא, ושניהם נרדפים. 5. **אסרה** – רבטיט = **כד**: רבטית. 6. **הניא וגו׳** – מנע, וכן **כד**. **ג**: בטלהא או זם פיהא או מנעהא – ביטל אותה או נזף בה או מנעה, כפירוש רש״י: ואם מנע אותה מן הנדר, וכפירוש הראב״ע: הניא, כמו שבר והפר. 16. **ונשא** – ויקבל, וכן **כגד**, כת״א (ויקבל).

שני
לא א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ ס
ב נְקֹם נִקְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵת
הַמִּדְיָנִים אַחַר תֵּאָסֵף אֶל־
ג עַמֶּיךָ׃ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם
לֵאמֹר הֵחָלְצוּ מֵאִתְּכֶם אֲנָשִׁים
לַצָּבָא וְיִהְיוּ עַל־מִדְיָן לָתֵת
ד נִקְמַת־יְהוָה בְּמִדְיָן׃ אֶלֶף
לַמַּטֶּה אֶלֶף לַמַּטֶּה לְכֹל מַטּוֹת
ה יִשְׂרָאֵל תִּשְׁלְחוּ לַצָּבָא׃ וַיִּמָּסְרוּ
מֵאַלְפֵי יִשְׂרָאֵל אֶלֶף לַמַּטֶּה
שְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף חֲלוּצֵי צָבָא׃
ו וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה אֶלֶף לַמַּטֶּה
לַצָּבָא אֹתָם וְאֶת־פִּינְחָס בֶּן־
אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן לַצָּבָא וּכְלֵי
הַקֹּדֶשׁ וַחֲצֹצְרוֹת הַתְּרוּעָה
ז בְּיָדוֹ׃ וַיִּצְבְּאוּ עַל־מִדְיָן כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וַיַּהַרְגוּ
ח כָּל־זָכָר׃ וְאֶת־מַלְכֵי מִדְיָן הָרְגוּ
עַל־חַלְלֵיהֶם אֶת־אֱוִי וְאֶת־
רֶקֶם וְאֶת־צוּר וְאֶת־חוּר וְאֶת־
רֶבַע חֲמֵשֶׁת מַלְכֵי מִדְיָן וְאֵת
בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר הָרְגוּ בֶּחָרֶב׃
ט וַיִּשְׁבּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־נְשֵׁי
מִדְיָן וְאֶת־טַפָּם וְאֵת כָּל־
בְּהֶמְתָּם וְאֶת־כָּל־מִקְנֵהֶם
י וְאֶת־כָּל־חֵילָם בָּזָזוּ׃ וְאֵת כָּל־
עָרֵיהֶם בְּמוֹשְׁבֹתָם וְאֵת כָּל־
יא טִירֹתָם שָׂרְפוּ בָּאֵשׁ׃ וַיִּקְחוּ
אֶת־כָּל־הַשָּׁלָל וְאֵת כָּל־
הַמַּלְקוֹחַ בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה׃
יב וַיָּבִאוּ אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אֶלְעָזָר
הַכֹּהֵן וְאֶל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
אֶת־הַשְּׁבִי וְאֶת־הַמַּלְקוֹחַ
וְאֶת־הַשָּׁלָל אֶל־הַמַּחֲנֶה אֶל־
עַרְבֹת מוֹאָב אֲשֶׁר עַל־יַרְדֵּן
שלישי (שני) יְרֵחוֹ׃
יג וַיֵּצְאוּ מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר
הַכֹּהֵן וְכָל־נְשִׂיאֵי הָעֵדָה
לִקְרָאתָם אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה׃
יד וַיִּקְצֹף מֹשֶׁה עַל פְּקוּדֵי הֶחָיִל
שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת
הַבָּאִים מִצְּבָא הַמִּלְחָמָה׃
טו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה הַחִיִּיתֶם
טז כָּל־נְקֵבָה׃ הֵן הֵנָּה הָיוּ לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל בִּדְבַר בִּלְעָם לִמְסָר־
מַעַל בַּיהוָה עַל־דְּבַר־פְּעוֹר
וַתְּהִי הַמַּגֵּפָה בַּעֲדַת יְהוָה׃
יז וְעַתָּה הִרְגוּ כָל־זָכָר בַּטָּף וְכָל־
אִשָּׁה יֹדַעַת אִישׁ לְמִשְׁכַּב זָכָר
יח הֲרֹגוּ׃ וְכֹל הַטַּף בַּנָּשִׁים אֲשֶׁר
לֹא־יָדְעוּ מִשְׁכַּב זָכָר הַחֲיוּ
יט לָכֶם׃ וְאַתֶּם חֲנוּ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה
שִׁבְעַת יָמִים כֹּל הֹרֵג נֶפֶשׁ וְכֹל |
נֹגֵעַ בֶּחָלָל תִּתְחַטְּאוּ בַּיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי אַתֶּם
כ וּשְׁבִיכֶם׃ וְכָל־בֶּגֶד וְכָל־כְּלִי־
עוֹר וְכָל־מַעֲשֵׂה עִזִּים וְכָל־
כְּלִי־עֵץ תִּתְחַטָּאוּ׃
כא וַיֹּאמֶר אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶל־
אַנְשֵׁי הַצָּבָא הַבָּאִים לַמִּלְחָמָה
זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־צִוָּה
כב יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ אַךְ אֶת־הַזָּהָב
וְאֶת־הַכָּסֶף אֶת־הַנְּחֹשֶׁת אֶת־
הַבַּרְזֶל אֶת־הַבְּדִיל וְאֶת־
כג הָעֹפָרֶת׃ כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר־יָבֹא
בָאֵשׁ תַּעֲבִירוּ בָאֵשׁ וְטָהֵר
אַךְ בְּמֵי נִדָּה יִתְחַטָּא וְכֹל
אֲשֶׁר לֹא־יָבֹא בָּאֵשׁ תַּעֲבִירוּ
כד בַּמָּיִם׃ וְכִבַּסְתֶּם בִּגְדֵיכֶם בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי וּטְהַרְתֶּם וְאַחַר תָּבֹאוּ
אֶל־הַמַּחֲנֶה׃
רביעי כה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה ס
כו לֵּאמֹר׃ שָׂא אֵת רֹאשׁ מַלְקוֹחַ
הַשְּׁבִי בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה אַתָּה
וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְרָאשֵׁי אֲבוֹת
כז הָעֵדָה׃ וְחָצִיתָ אֶת־הַמַּלְקוֹחַ
בֵּין תֹּפְשֵׂי הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים
כח לַצָּבָא וּבֵין כָּל־הָעֵדָה׃ וַהֲרֵמֹתָ
מֶכֶס לַיהוָה מֵאֵת אַנְשֵׁי
הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים לַצָּבָא אֶחָד
נֶפֶשׁ מֵחֲמֵשׁ הַמֵּאוֹת מִן־הָאָדָם
וּמִן־הַבָּקָר וּמִן־הַחֲמֹרִים
כט וּמִן־הַצֹּאן׃ מִמַּחֲצִיתָם תִּקָּחוּ
וְנָתַתָּה לְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן תְּרוּמַת
ל יְהוָה׃ וּמִמַּחֲצִת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
תִּקַּח | אֶחָד | אָחֻז מִן־הַחֲמִשִּׁים
מִן־הָאָדָם מִן־הַבָּקָר מִן־
הַחֲמֹרִים וּמִן־הַצֹּאן מִכָּל־
הַבְּהֵמָה וְנָתַתָּה אֹתָם לַלְוִיִּם
שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן יְהוָה׃

לא

1. **וידבר** – וכלם אללה אלא מוסה קאיילא: 2. **נקם** – אסתנקים נקמית בנין ישראיל מן ענד אלמדיינים בעד תנגֿמיע אלא קומך: 3. **וידבר** – וכלם מוסה אלא אלקום קאיילא אתקלדו מן ענדכון ארגֿל לל עסכר ויכונו עלא מדין לתגֿעלו נקמית אללה פי מדין: 4. **אלף** לל ציביט אלף לל ציביט לגֿמיע אצבאט ישראיל תבעתו לל עסכר: 5. **וימסרו** – ותסלמו מן אלפת ישראיל אלף לל ציביט תנעשר אלף מקלדין עסכר: 6. **וישלח** – ובעת ליהון מוסה אלף לל ציביט לל עסכר ליהון ואלא פינחס איבין אלעזר אלכֿאדים לל עסכר ואוואני אלקדוס ונפייר תגֿלבא פי ידו: 7. **ויצבאו** – ותעסכרו עלא מדין כאלדי וצא אללה אלא מוסה וקתלו גֿמיע דכר: 8. **ואת** – ואלא צולטין מדין קתלו עלא קותלתהון אלא אוי ואלא רקם ואלא צור ואלא חור ואלא רבע כֿמס צולטין מדין ואלא בלעם איבין בעור קתלו פיל סיף: 9. **וישבו** – וסאבו בנין ישראיל אלא נסוואן מדין ואלא טפלהון ואלא גֿמיע בהמתהון ואלא גֿמיע בושהון ואלא גֿמיע מאלהון נהאבו: 10. **ואת** – ואלא גֿמיע קורהון פי מגֿלסהון ואלא גֿמיע קצורתהון חרקו פיל נאר: 11. **ויקחו** – ואכֿדו אלא גֿמיע אלסלאב ואלא גֿמיע איכֿידה פיל אנסאן ופיל בהימיה: 12. **ויבאו** – וגֿאבו אלא מוסה ואלא אלעזר אלכֿאדים ואלא גֿומעית בנין ישראיל אלא אלסאבי ואלא אלאיכֿידיה ואלא אלסלאב אלא אלמחאט אלא סהלית מואב אלדי עלא שט ירחו: 13. **ויצאו** – וכֿרגֿו מוסה ואלעזר אלכֿאדים וגֿמיע שורפאת גֿומעה למלאקתהון אלא מן ברא למחאט: 14. **ויקצף** – וצֿבט מוסה עלא וכלאת אלעסכאר ריסא אלפאת וריסא מייאת אלגֿאיין מן עסכר אלחרב: 15. **ויאמר** – וקאל אליהון מוסה אנכאן עיישתו גֿמיע אנתייה: 16. **הן** – הוודא הינין כאנו לבנין ישראיל פי שור בלעם ליסלמו פגֿר פי איסים אללה עלא סבאב פעור וכאנית אלצֿרביה פי גֿומעית אללה: 17. **ועתה** – והלאן קתלו גֿמיע דכר פיל טיפיל וגֿמיע אמרה ערפיה רגֿול למטגֿע דכר קתילו: 18. **וכל** – וגֿמיע טיפיל פיל נסוואן אלדי לם יערפו מטגֿע דכר עיישו ליכון: 19. **ואתם** – ואנתו חיטו מן ברא למחאט סבע אייאם גֿמיע קתיל נפס וגֿמיע בינדק פיל קתיל תדאכו פי יום אלתאלית ופי יום אלסאביע אנתו וסבייכון: 20. **וכל** – וגֿמיע תוב וגֿמיע אוואני גֿיליד וגֿמיע צנעית מאעיז וגֿמיע אוואני כֿשב תדאכו: 21. **ויאמר** – וקאל אלעזר אלכֿאדים אלא ארגֿל אלעסכר אלגֿאיין לל חרב האדי ריסמית אלשריעא אלא וצא אללה אלא מוסה: 22. **אך** – פקט אלא אלדהב ואלא אלפיצֿה אלא אלנחאס אלא אלחדיד אלא אלקסדיר ואלא אלרצאץ: 23. **כל** – גֿמיע שאיי אלדי יגֿי פיל נאר תפאוותו פיל נאר וידכא פקט פי מאיית אלראש יתדכא וגֿמיע אלדי [לם] יגֿי פיל נאר תפוותו פיל מא: 24. **וכבסתם** – ותכֿסלו אתייאבכון פי יום אלסאביע ותדכו ובעד תיגֿו אלא אלמחאט: 25. **ויאמר** – וקאל אללה אלא מוסה קאיילא: 26. **שא** – קבאל אלא חסאב איכֿידיה אלסאבי פיל אנסאן ופיל בהימיה אנתה ואלעזר אלכֿאדים ורוס אבאת אלגֿומעה: 27. **וחצית** – ותקסים אלא אלאיכֿידיה בין מסכין אלחרב אלכֿרגֿין לל עסכר ובין גֿמיע אלגֿומעה: 28. **והרמת** – ותרפע באגֿ קדאם אללה מן ענד ארגֿל אלחרב אלכֿרגֿין לל עסכר ואחיד נפס מן אלכֿמס מייה מן אלאנסאן ומן אלבקר ומן אלחאמיר ומן אלגֿנאם: 29. **ממחציתם** – מן ניצהון תאכֿדו ותעטי לאלעזר אלכֿאדים רפעית אללה: 30. **וממחצית** – ומן ניציף בנין ישראל תאכֿוד ואחיד ממסוך מן אלכֿמסין מן אלאנסאן

לא

2. **נקם נקמת** – תרגם בשורש ערבי זהה, וכן **כד**, כרס"ג: אנתקם נקמה. 3. **החלצו** – חגרו נשקיכם, כפירוש רש"י: כתרגומו. לשון חלוצי צבא מזויינים. וכן ד: אתעדדו. ג מביא שני תרגומים: אתקלדו או אתעדאדו מן עדדכון – חגרו נשקיכם או ספרו ממניינכם. אף ייתכן שהתרגום האחרון פירושו היו מוכנים או הכינו. וכן בהמשך. 10. **טירתם** – ארמנותיהם, וכן **בגד**, כפירוש רש"י: מקום פלטרין שלהם, וכתרגום רס"ג: וקצורהם. וכן פירש הראב"ע: ארמוני המלכים. 14. **ויקצף** – וכן **בג**. ד: וגיֿציב – נרדפים. **פקודי החיל** – הממונים על החיל, וכן **בגד**, כת"א (דממנן על חילא), וכפירוש רש"י: ממונים על החיל. ללמדך שכל סרחון הדור תלוי בגדולים, שיש כוח בידם למחות. 16. **למסר מעל בה'** – למסור מרד בשם ה'. **ב**: ליפגֿרו פגֿר פי קול ה' – למרוד מרד בדבר ה'. **גד**: ליסלמו נכתא – למסור רמאות או שקר, כת"א (לשקרא שקר קדם ה'). 19. **וכל** – מכאן ועד לאמצע פסוק 20, עד המילה וכל, תורגם פעמיים, והבאנו את הגרסה השנייה. ההבדל בין הגרסה הראשונה לשנייה מתבטא רק בנוסח התרגום של תתחטאו. בגרסה הראשונה תרגם תתדכו (=תתחטאו), ואילו בשנייה תרגם תדאכו (=תְּחָטְּאוּ). 22. **הבדיל** – וכן **ב**: אלקסדיר = **גד**: אלקזדיר, כתרגום אבן ג'נאח. ראה אבן ג'נאח, מהדורת נויבאוור, עמ' 84. וראה דוזי, עמ' 342–343. 28. **מכס** – וכן **כד**. באגֿ – מילה פרסית, ומשמעה מס או מכס. **ג**: באגֿ, גוזו,

לא וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃
לב וַיְהִי הַמַּלְקוֹחַ יֶתֶר הַבָּז אֲשֶׁר
בָּזְזוּ עַם הַצָּבָא צֹאן שֵׁשׁ־
מֵאוֹת אֶלֶף וְשִׁבְעִים אֶלֶף
לג וַחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים׃ וּבָקָר שְׁנַיִם
לד וְשִׁבְעִים אָלֶף׃ וַחֲמֹרִים אֶחָד
לה וְשִׁשִּׁים אָלֶף׃ וְנֶפֶשׁ אָדָם מִן־
הַנָּשִׁים אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ מִשְׁכַּב
זָכָר כָּל־נֶפֶשׁ שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים
לו אָלֶף׃ וַתְּהִי הַמֶּחֱצָה חֵלֶק
הַיֹּצְאִים בַּצָּבָא מִסְפַּר הַצֹּאן
שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים
אֶלֶף וְשִׁבְעַת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ
לז מֵאוֹת׃ וַיְהִי הַמֶּכֶס לַיהוָה
מִן־הַצֹּאן שֵׁשׁ מֵאוֹת חָמֵשׁ
לח וְשִׁבְעִים׃ וְהַבָּקָר שִׁשָּׁה
וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף וּמִכְסָם לַיהוָה
לט שְׁנַיִם וְשִׁבְעִים׃ וַחֲמֹרִים
שְׁלֹשִׁים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת
וּמִכְסָם לַיהוָה אֶחָד וְשִׁשִּׁים׃
מ וְנֶפֶשׁ אָדָם שִׁשָּׁה עָשָׂר אָלֶף
וּמִכְסָם לַיהוָה שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים
מא נָפֶשׁ׃ וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת־מֶכֶס
תְּרוּמַת יְהוָה לְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃
חמישי
מב וּמִמַּחֲצִית בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
חָצָה מֹשֶׁה מִן־הָאֲנָשִׁים
מג הַצֹּבְאִים׃ וַתְּהִי מֶחֱצַת הָעֵדָה
מִן־הַצֹּאן שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף

וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף שִׁבְעַת אֲלָפִים
מד וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ וּבָקָר שִׁשָּׁה
מה וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף׃ וַחֲמֹרִים
שְׁלֹשִׁים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃
מו וְנֶפֶשׁ אָדָם שִׁשָּׁה עָשָׂר אָלֶף׃
מז וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִמַּחֲצִת בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל אֶת־הָאָחֻז אֶחָד מִן־
הַחֲמִשִּׁים מִן־הָאָדָם וּמִן־
הַבְּהֵמָה וַיִּתֵּן אֹתָם לַלְוִיִּם
שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן יְהוָה
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃
מח וַיִּקְרְבוּ אֶל־מֹשֶׁה הַפְּקֻדִים
אֲשֶׁר לְאַלְפֵי הַצָּבָא שָׂרֵי
הָאֲלָפִים וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת׃
מט וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה עֲבָדֶיךָ נָשְׂאוּ
אֶת־רֹאשׁ אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה
אֲשֶׁר בְּיָדֵנוּ וְלֹא־נִפְקַד מִמֶּנּוּ
נ אִישׁ׃ וַנַּקְרֵב אֶת־קָרְבַּן יְהוָה
אִישׁ אֲשֶׁר מָצָא כְלִי־זָהָב
אֶצְעָדָה וְצָמִיד טַבַּעַת עָגִיל
וְכוּמָז לְכַפֵּר עַל־נַפְשֹׁתֵינוּ לִפְנֵי
נא יְהוָה׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר
הַכֹּהֵן אֶת־הַזָּהָב מֵאִתָּם כֹּל
נב כְּלִי מַעֲשֶׂה׃ וַיְהִי | כָּל־זְהַב
הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הֵרִימוּ לַיהוָה
שִׁשָּׁה עָשָׂר אֶלֶף שְׁבַע־מֵאוֹת
וַחֲמִשִּׁים שָׁקֶל מֵאֵת שָׂרֵי
הָאֲלָפִים וּמֵאֵת שָׂרֵי הַמֵּאוֹת׃
נג אַנְשֵׁי הַצָּבָא בָּזְזוּ אִישׁ לוֹ׃
נד וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן

אֶת־הַזָּהָב מֵאֵת שָׂרֵי הָאֲלָפִים
וְהַמֵּאוֹת וַיָּבִאוּ אֹתוֹ אֶל־אֹהֶל
מוֹעֵד זִכָּרוֹן לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי
יְהוָה׃
ס
שישי (שלישי)
לב א וּמִקְנֶה | רַב הָיָה לִבְנֵי רְאוּבֵן
וְלִבְנֵי־גָד עָצוּם מְאֹד וַיִּרְאוּ
אֶת־אֶרֶץ יַעְזֵר וְאֶת־אֶרֶץ
גִּלְעָד וְהִנֵּה הַמָּקוֹם מְקוֹם
ב מִקְנֶה׃ וַיָּבֹאוּ בְנֵי־גָד וּבְנֵי
רְאוּבֵן וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־
אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶל־נְשִׂיאֵי
ג הָעֵדָה לֵאמֹר׃ עֲטָרוֹת וְדִיבֹן
וְיַעְזֵר וְנִמְרָה וְחֶשְׁבּוֹן וְאֶלְעָלֵה
ד וּשְׂבָם וּנְבוֹ וּבְעֹן׃ הָאָרֶץ אֲשֶׁר
הִכָּה יְהוָה לִפְנֵי עֲדַת יִשְׂרָאֵל
אֶרֶץ מִקְנֶה הִוא וְלַעֲבָדֶיךָ
מִקְנֶה׃
ה וַיֹּאמְרוּ אִם־מָצָאנוּ חֵן
בְּעֵינֶיךָ יֻתַּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת
לַעֲבָדֶיךָ לַאֲחֻזָּה אַל־תַּעֲבִרֵנוּ
ו אֶת־הַיַּרְדֵּן׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לִבְנֵי־
גָד וְלִבְנֵי רְאוּבֵן הַאַחֵיכֶם יָבֹאוּ
לַמִּלְחָמָה וְאַתֶּם תֵּשְׁבוּ פֹה׃
ז וְלָמָּה תנואון אֶת־לֵב בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מֵעֲבֹר אֶל־הָאָרֶץ
ח אֲשֶׁר־נָתַן לָהֶם יְהוָה׃ כֹּה עָשׂוּ
אֲבֹתֵיכֶם בְּשָׁלְחִי אֹתָם מִקָּדֵשׁ
בַּרְנֵעַ לִרְאוֹת אֶת־הָאָרֶץ׃
ט וַיַּעֲלוּ עַד־נַחַל אֶשְׁכּוֹל וַיִּרְאוּ

תְּנִיאוּן

מן אלבקר מן אלחאמיר ומן אלגנאם מן גמיע בהימיה ותעטי ליהון לל לאויין חאפצ׳ין מחפיצ׳ית מסכאן אללה: 31. **ויעש** – וצ׳יניע מוסה ואלעזר אלכ׳אדים כאלדי וצא אללה אלא מוסה: 32. **ויהי** – וכאן אלאכ׳ידיה פצ׳לית אלנהביה אלדי נהבו קום אלעסכר גנאם סית מיאית וכ׳מסה וסבעין אלף: 33. **ובקר** תנין וסבעין אלף: 34. **וחמרים** – וחאמיר ואחיד וסיתין אלף: 35. **ונפש** – ונפס אנסאן מן אלנסוואן אלדי לם יערפו מטג׳ע דכר גמיע נפס תנין ותלתין אלף: 36. **ותהי** – וכאנית אלניציף קיסים אלכ׳רג׳ין ‹פיל› עסכר עדאד אלגנאם תלת מייה וסבעה ותלתין אלף וכ׳מס מייה: 37. **ויהי** – וכאן אלבאג׳ קדאם אללה מן אלגנאם סית מייה וכ׳מסה וסבעין: 38. **והבקר** – ואלבקר סיתא ותלתין אלף ובג׳הון קדאם אללה תנין וסבעין: 39. **וחמרים** – וחאמיר תלתין אלף וכ׳מס מייה ובג׳הון קדאם אללה ואחיד וסיתין: 40. **ונפש** – ונפס אנסאן סיתעשר אלף ובג׳הון קדאם אללה תנין ותלתין נפס: 41. **ויתן** – ועטא מוסה אלא באג׳ רפעית אללה לאלעזר אלכ׳אדים כאלדי וצא אללה אלא מוסה: 42. **וממחצית** – ומן ניציף בנין ישראיל אלדי קסאם מוסה מן אלארג׳אל אלמעסכרין: 43. **ותהי** – וכאנית ניציף אלג׳ומעה מן אלגנאם תלת מייה וסבעה ותלתין אלף וכ׳מס מייה: 44. **ובקר** סיתה ותלתין אלף: 45. **וחמרים** – וחאמיר תלתין אלף וכ׳מס מייה: 46. **ונפש** – ונפס אנסאן סיתה עשר אלף: 47. **ויקח** – ואכ׳ד מוסה מן ניציף בנין ישראיל אלא אלממסוך ואחיד מן אלכ׳מסין מן אלאנסאן ומן אלבהימיה ועטא ליהון לל לויין חפצ׳ין מחפיצ׳ית מסכאן אללה כאלדי וצא אללה אלא מוסה: 48. **ויקרבו** – וקרבו אלא מוסה אלמעדודין (מווכלין) אלדי לאלפת אלעסכר ריסא אלפאת וריסא מייאת: 49. **ויאמרו** – וקאלו אלא מוסה עבידך קיבלו אלא חסאב ארג׳ל אלחרב אלדי פי ידינא ולם ניקיס מיננא רג׳ול: 50. **ונקרב** – וקרבנא אלא קרבן אללה רג׳ול אלדי ויג׳יד אוואני דהב כ׳לכ׳ל וסוור כ׳אתים (חלק) [כ׳זאם] ובאז וונג׳ ליגפיר עלא אינפיסנא קדאם אללה: 51. **ויקח** – ואכ׳ד מוסה ואלעזר אלכ׳אדים אלא אלדהב מן ענדהון גמיע אוואני צנעא: 52. **ויהי** – וכאן גמיע דהב רפעא אלדי רפעו קדאם אללה סיתעשר אלף סבע מייה וכ׳מסין ווזניה מן ענד ריסא אלפאת ומן ענד ריסא מייאת: 53. **אנשי** – ארג׳ל אלעסכר נהאבו רג׳ול לו: 54. **ויקח** – ואכ׳ד מוסה ואלעזר אלכ׳אדים אלא אלדהב מן ענד ריסא אלפת ומייאת וג׳אבו אלו אלא כ׳ימית מיעאד דכראן לבנין ישראיל קדאם אללה:

לב

1. **ומקנה** – ובוש כתיר כאן לבנין ראובן ולבנין גד קווי ג׳דא ונצ׳רו אלא ארצ׳ יעזר ואלא ארצ׳ גלעד והוודא מכאן מכאן בוש: 2. **ויבאו** – ואיג׳ו בנין גד ובנין ראובן וקאלו אלא מוסה ואלא אלעזר כ׳אדים ואלא שורפאת ג׳ומעה קאיילא: 3. **עטרות** ודיבון ויעזר ונמרה וחשבון ואלעלה ושבם ונבו ובעון: 4. **הארץ** – אלארצ׳ אלדי דרב אללה קדאם ג׳ומעית ישראיל ארצ׳ בוש היא ולעבידך בוש: 5. **ויאמרו** – וקאלו אנכאן וג׳דנא חצ׳ פי חצ׳רתך ינעיטי אלא אלארצ׳ האדי לעבידך לל מיליך לא תפוותנא אלא אלשאט: 6. **ויאמר** – וקאל מוסה לבנין גד ולבנין ראובן אנכאן אכ׳וותכון יג׳ו לל חרב ואנתו תג׳לסו הינא: 7. **ולמה** – ואליש תמנעו אלא קלב בנין ישראיל מן יפותו אלא אלארצ׳ אלדי עטא ליהון אללה: 8. **כה** – כידא צ׳ינעו אבתכון פי בעותי ליהון מן קדש ברנע לינצ׳רו אלא אלארצ׳: 9. **ויעלו** – וטלעו חיתא ואדי אלענקוד ונצ׳רו אלא אלארצ׳

חיצא – שני הראשונים נרדפים, והאחרון משמעו חֵלק. וכן בהמשך הפרק. 50. **אצעדה** – וכן **כ**: כ׳לכ׳ל – צמיד רגל, כפירוש רש״י: אלו צמידים של רגל. **ג**: מחבס או בזונד. **ד**: באזוונד. מחבס – טבעת. ראה אבישור 1991, בעמ׳ 53 ובמפתח. בזוונד – מילה זו במשמעות תכשיט כלשהו לא איתרתי במילונים ערביים. מילה זו בטורקית ובערבית משמעה רועה זונות, ואינו מתאים כאן. ייתכן שיש כאן שיבוש של המילה הפרסית דסתבנד – צמיד. ראה חיים 1966, עמ׳ 465. **וצמיד** – וכן **בג**. **ד**: וצוואר, כתרגום רס״ג: וסואר. **טבעת** – וכן **בגד**. **עגיל** – לאחר שתרגם: חלק, וכן **בגד**, שפירושו טבעת, כרס״ג שתרגם טבעת – וחלקה, כתב מעל השורה וכ׳זאם – נזם אף. ראה אבישור 1991, עמ׳ 34. רס״ג תרגם: ותרכי, שהוא עגיל האוזן בערבית מימי רס״ג ועד ימינו. ראה אבישור 1991, עמ׳ 22; אבישור 1998, עמ׳ 26. **וכומז** – וכן **כ**, תרגם במילה שבה **גד** תרגמו את אצעדה. ראה לעיל בהערות לפסוק זה. **ג**: וחקאב ומדנאך. **ד**: ומזנך. חקאב – היא חגורת נשים, וכך תרגם רס״ג. וכן תרגם אבן ג׳נאח. וראה בפירוט אלוני 1969, עמ׳ 237. וראה גם רש״י: דפוס של בית הרחם לכפר על הרהור הלב של בנות מדין. מדנאך = מזנאך – ענק או מחרוזת לצוואר.

לב

4. **חכה** – דרב = **כד**: צ׳רב. 7. **תניאון** – תמנעו, וכן **כד**. **ג**: תבטלו או

אֶת־הָאָרֶץ וַיָּנִיאוּ אֶת־לֵב בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לְבִלְתִּי־בֹא אֶל־הָאָרֶץ
י אֲשֶׁר־נָתַן לָהֶם יְהוָה׃ וַיִּחַר־
אַף יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּשָּׁבַע
יא לֵאמֹר׃ אִם־יִרְאוּ הָאֲנָשִׁים
הָעֹלִים מִמִּצְרַיִם מִבֶּן עֶשְׂרִים
שָׁנָה וָמַעְלָה אֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
וּלְיַעֲקֹב כִּי לֹא־מִלְאוּ אַחֲרָי׃
יב בִּלְתִּי כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה הַקְּנִזִּי
וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן כִּי מִלְאוּ אַחֲרֵי
יג יְהוָה׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל
וַיְנִעֵם בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה
עַד־תֹּם כָּל־הַדּוֹר הָעֹשֶׂה הָרַע
יד בְּעֵינֵי יְהוָה׃ וְהִנֵּה קַמְתֶּם
תַּחַת אֲבֹתֵיכֶם תַּרְבּוּת אֲנָשִׁים
חַטָּאִים לִסְפּוֹת עוֹד עַל חֲרוֹן
טו אַף־יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל׃ כִּי
תְשׁוּבֻן מֵאַחֲרָיו וְיָסַף עוֹד
לְהַנִּיחוֹ בַּמִּדְבָּר וְשִׁחַתֶּם
לְכָל־הָעָם הַזֶּה׃
טז וַיִּגְּשׁוּ אֵלָיו וַיֹּאמְרוּ
גִּדְרֹת צֹאן נִבְנֶה לְמִקְנֵנוּ פֹּה
יז וְעָרִים לְטַפֵּנוּ׃ וַאֲנַחְנוּ נֵחָלֵץ
חֻשִׁים לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד
אֲשֶׁר אִם־הֲבִיאֹנֻם אֶל־מְקוֹמָם
וְיָשַׁב טַפֵּנוּ בְּעָרֵי הַמִּבְצָר מִפְּנֵי
יח יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ לֹא נָשׁוּב אֶל־
בָּתֵּינוּ עַד הִתְנַחֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
יט אִישׁ נַחֲלָתוֹ׃ כִּי לֹא נִנְחַל אִתָּם
מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן וָהָלְאָה כִּי בָאָה
נַחֲלָתֵנוּ אֵלֵינוּ מֵעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
מִזְרָחָה׃

שביעי (רביעי)
כ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה אִם־
תַּעֲשׂוּן אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אִם־
תֵּחָלְצוּ לִפְנֵי יְהוָה לַמִּלְחָמָה׃
כא וְעָבַר לָכֶם כָּל־חָלוּץ אֶת־
הַיַּרְדֵּן לִפְנֵי יְהוָה עַד הוֹרִישׁוֹ
כב אֶת־אֹיְבָיו מִפָּנָיו׃ וְנִכְבְּשָׁה
הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה וְאַחַר
תָּשֻׁבוּ וִהְיִיתֶם נְקִיִּם מֵיְהוָה
וּמִיִּשְׂרָאֵל וְהָיְתָה הָאָרֶץ
הַזֹּאת לָכֶם לַאֲחֻזָּה לִפְנֵי
כג יְהוָה׃ וְאִם־לֹא תַעֲשׂוּן כֵּן
הִנֵּה חֲטָאתֶם לַיהוָה וּדְעוּ
חַטַּאתְכֶם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶתְכֶם׃
כד בְּנוּ־לָכֶם עָרִים לְטַפְּכֶם וּגְדֵרֹת
לְצֹנַאֲכֶם וְהַיֹּצֵא מִפִּיכֶם תַּעֲשׂוּ׃
כה וַיֹּאמֶר בְּנֵי־גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן
אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר עֲבָדֶיךָ יַעֲשׂוּ
כו כַּאֲשֶׁר אֲדֹנִי מְצַוֶּה׃ טַפֵּנוּ נָשֵׁינוּ
מִקְנֵנוּ וְכָל־בְּהֶמְתֵּנוּ יִהְיוּ־
כז שָׁם בְּעָרֵי הַגִּלְעָד׃ וַעֲבָדֶיךָ
יַעַבְרוּ כָּל־חֲלוּץ צָבָא לִפְנֵי
יְהוָה לַמִּלְחָמָה כַּאֲשֶׁר אֲדֹנִי
כח דֹּבֵר׃ וַיְצַו לָהֶם מֹשֶׁה אֵת
אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֵת יְהוֹשֻׁעַ בִּן־
נוּן וְאֶת־רָאשֵׁי אֲבוֹת הַמַּטּוֹת
כט לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
אֲלֵהֶם אִם־יַעַבְרוּ בְנֵי־גָד וּבְנֵי־
רְאוּבֵן ׀ אִתְּכֶם אֶת־הַיַּרְדֵּן כָּל־
חָלוּץ לַמִּלְחָמָה לִפְנֵי יְהוָה
וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵיכֶם וּנְתַתֶּם
לָהֶם אֶת־אֶרֶץ הַגִּלְעָד לַאֲחֻזָּה׃
ל וְאִם־לֹא יַעַבְרוּ חֲלוּצִים אִתְּכֶם
וְנֹאחֲזוּ בְתֹכְכֶם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃
לא וַיַּעֲנוּ בְנֵי־גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן לֵאמֹר
אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־עֲבָדֶיךָ
לב כֵּן נַעֲשֶׂה׃ נַחְנוּ נַעֲבֹר חֲלוּצִים
לִפְנֵי יְהוָה אֶרֶץ כְּנָעַן וְאִתָּנוּ
אֲחֻזַּת נַחֲלָתֵנוּ מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן׃
לג וַיִּתֵּן לָהֶם ׀ מֹשֶׁה לִבְנֵי־גָד וְלִבְנֵי
רְאוּבֵן וְלַחֲצִי ׀ שֵׁבֶט ׀ מְנַשֶּׁה
בֶן־יוֹסֵף אֶת־מַמְלֶכֶת סִיחֹן
מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וְאֶת־מַמְלֶכֶת
עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן הָאָרֶץ לְעָרֶיהָ
לד בִּגְבֻלֹת עָרֵי הָאָרֶץ סָבִיב׃ וַיִּבְנוּ
בְנֵי־גָד אֶת־דִּיבֹן וְאֶת־עֲטָרֹת
לה וְאֵת עֲרֹעֵר׃ וְאֶת־עַטְרֹת שׁוֹפָן
לו וְאֶת־יַעְזֵר וְיָגְבְּהָה׃ וְאֶת־בֵּית
נִמְרָה וְאֶת־בֵּית הָרָן עָרֵי מִבְצָר
לז וְגִדְרֹת צֹאן׃ וּבְנֵי רְאוּבֵן בָּנוּ
אֶת־חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־אֶלְעָלֵא וְאֵת
לח קִרְיָתָיִם׃ וְאֶת־נְבוֹ וְאֶת־בַּעַל
מְעוֹן מוּסַבֹּת שֵׁם וְאֶת־שִׂבְמָה
וַיִּקְרְאוּ בְשֵׁמֹת אֶת־שְׁמוֹת
לט הֶעָרִים אֲשֶׁר בָּנוּ׃ וַיֵּלְכוּ בְּנֵי
מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה גִּלְעָדָה
וַיִּלְכְּדֻהָ וַיּוֹרֶשׁ אֶת־הָאֱמֹרִי

ומנעו אלא קלב בנין ישראיל ליליס יגו אלא אלארץ̇ אלדי עטא ליהון אללה: 10. **ויחר** - ושתד גצ̇ב אללה פי דאליך אליום וחלף קאיילא: 11. **אם** - אנכאן ינצ̇רו אלארג̇ל אלטלעין מן מצר מן איבין עשרין סניה וטאליע אלא אלארץ̇ אלדי חלפת לאברהם ליצחק וליעקב אין לם כימלו ורא טעתי: 12. **בלתי** - ליליס כלב איבין יפונה אלקנזי ויהושע איבין נון אין כימלו ורא טאעיית אללה: 13. **ויחר** - ושתאד גצ̇ב אללה פי ישראיל ואכ̇רהון פיל בר ארבעין סניה חיתא תכמיל ג̇מיע אלג̇יל אלצאניע ראדי פי חצ̇רית אללה: 14. **והנה** - והוודא קימתו עוץ̇ אבתכון תרבאיי ארג̇אל כ̇אטיין לתעווצ̇ו עאד עלא שדיית גצ̇ב אללה אלא ישראיל: 15. **כי** - אין תרג̇עו מן ורא טאעתו ויעאוויץ̇ עאד ליחיטו פיל בר ותתלפו לג̇מיע אלקום האדא: 16. **ויגשו** - ותקדמו אליה וקאלו סייג̇את גנאם נבני לבושנא הינא וקורא לטפלנא: 17. **ואנחנו** - ונחנא נתקלד ביל עג̇ליה קדאם בנין ישראיל חיתא אלדי אנכאן נג̇יבהון אלא מכאנהון ויג̇לוס טפלנא פי קורא חאצין מן קדאם סיכאן אלארץ̇: 18. **לא** - לם נרג̇אע אלא ביותנא חיתא תווארית בנין ישראיל רג̇ול ורתתו: 19. **כי** - אין לם נווראת מעהון מן קאטיע לישאט וראייח אין איג̇ית ורתתנא אלינא מן קאטיע אלשאט שרקי:

20. **ויאמר** - וקאל אליהון מוסה אנכאן תצנעו אלא אלכלם האדא אנכאן תתקלדו קדאם אללה לל חרב: 21. **ועבר** - ויפות ליכון ג̇מיע מקלאד אלא אלשאט קדאם אללה חיתא תהיג̇גו אלא עדווינו מן קידאמו: 22. **ונכבשה** - ונסתמליך אלארץ̇ קדאם אללה ובעד תרג̇עו ותכונו בריין מן אללה ומן ישראיל ותכון אלארץ̇ האדי ליכון לל מיליך קדאם אללה: 23. **ואם** - ואנכאן לם תצנעו כידא הוודא כ̇טיתו קדאם אללה ועראפו כ̇טתכון אלדי תווג̇אד ליכון: 24. **בנו** ליכון קורא לטפלכון וסייג̇את לגנאמכון ואליכ̇רוג̇ מן תמכון תצנעו: 25. **ויאמר** - וקאל בנין גד ובנין ראובן אלא מוסה קאיילא עבידך יצנעו כאלדי סידי מווצי: 26. **טפינו** - טפלנא נסווננא בושנא וג̇מיע בהמתנא יכונו תם פי קורא גלעד: 27. **ועבדיך** - ועבידך יפותו ג̇מיע מקלאד עסכר קדאם אללה לל חרב כאלדי סידי מכלים: 28. **ויצו** - ווצא ליהון מוסה אלא אלעזר אלכ̇אדים ואלא יהושע איבין נון ואלא רוס אבאת אלאסבאט לבנין ישראיל: 29. **ויאמר** - וקאל מוסה אליהון אנכאן יפותו בנין גד ובנין ראובן מעכון אלא אלשאט ג̇מיע מקלאד לל חרב קדאם אללה ונסתמליך אלארץ̇ קדמכון ותעטו ליהון אלא ארץ̇ גלעד לל מיליך: 30. **ואם** - ואנכאן לם יפותו מקלדין מעכון ויסתמלכו פי מבינכון פי ארץ̇ כנען: 31. **ויענו** - וג̇וובו בנין גד ובנין ראובן קאיילא אלא אלדי כלם אללה אלא עבידך כידא נצנע: 32. **נחנו** - נחנא נפות מקלאדין קדאם אללה פי ארץ̇ כנען ומענא מיליך ורתתנא מן קטע לישאט: 33. **ויתן** - ועטא ליהון מוסה לבנין גד ולבנין ראובן ולניציף סיביט מנשה איבין יוסף אלא צלטינית סיחן מאליך אלאמורי ואלא צלטינית עוג מאליך אלבתנאן אלארץ̇ לקורהא פיל תכ̇ומיה קורא אלארץ̇ מסתדיר: 34. **ויבנו** - ובאנו בנין גד אלא דיבן ואלא עטרת ואלא ערער: 35. <**ואת**> - ואלא עטרת שופן ואלא יעזר ויגבהה: 36. <**ואת**> - ואילא בית נמרה ואלא בית הרן קורא חאצין וסייג̇את גנאם: 37. <**ובני**> - ובנין ראובן באנו אלא חשבון ואלא אלעלה ואלא קריתיים: 38. **ואת** - ואלא נבו ואלא צנאם מעון מדווראת איסים ואלא שבמה וסאמו פיל איסמי אלא איסמי קורא אלדי באנו: 39. **וילכו** - ומצ̇יו בנין מכיר איבין מנשה גלעדה וסתמלכוהא והג̇אג̇ אלא אלאמורי

תמנעו - נרדפים. 13. **ויִנִעֵם** - ואיחרם. **ב**: ועוואקהון - ועיכבם. **גד**: ושתתהון - ופיזרם. **ג**: ושתתהום או וקלקהון - ופיזרם או הניעם, נדנדם. 21. **הורישו** - יסלק, וכן **ב**. **ד**: יתריד = יטריד - יגרש, כת"א (יתריך), וכן בפסוק 39. 26. **הגלעד** - השאיר את השם העברי, וכן **ב**. **ד**: אלג̇וראש - בשם שתרגם רס"ג: אלג̇רש, וכן להלן. 38. **מוסבת שם** - וכן **ב**, וכן **ד**: מסתדיראת אלאסם. **ג**: מסתדיראת אלאסם או מנקולאת

מפטיר

מ אשר־בה: ויתן משה את־
הגלעד למכיר בן־מנשה וישב
מא בה: ויאיר בן־מנשה הלך
וילכד את־חותיהם ויקרא
מב אתהן חות יאיר: ונבח הלך
וילכד את־קנת ואת־בנתיה
ויקרא לה נבח בשמו:

מסעי

לג א אלה מסעי בני־ישראל אשר ס
יצאו מארץ מצרים לצבאתם
ב ביד־משה ואהרן: ויכתב משה
את־מוצאיהם למסעיהם
על־פי יהוה ואלה מסעיהם
ג למוצאיהם: ויסעו מרעמסס
בחדש הראשון בחמשה עשר
יום לחדש הראשון ממחרת
הפסח יצאו בני־ישראל
ביד רמה לעיני כל־מצרים:
*ד ומצרים מקברים את אשר
הכה יהוה בהם כל־בכור
ובאלהיהם עשה יהוה
ה שפטים: ויסעו בני־ישראל
ו מרעמסס ויחנו בסכת: ויסעו
מסכת ויחנו באתם אשר
*ז בקצה המדבר: ויסעו מאתם
וישב על־פי החירת אשר
על־פני בעל צפון ויחנו לפני
ח מגדל: ויסעו מפני החירת
ויעברו בתוך־הים המדברה
וילכו דרך שלשת ימים
במדבר אתם ויחנו במרה:
ט ויסעו ממרה ויבאו אילמה
ובאילם שתים עשרה עינת
מים ושבעים תמרים ויחנו־
י שם: ויסעו מאילם ויחנו על־
שני יא ים־סוף: ויסעו מים־סוף ויחנו
יב במדבר־סין: ויסעו ממדבר־
יג סין ויחנו בדפקה: ויסעו
יד מדפקה ויחנו באלוש: ויסעו
מאלוש ויחנו ברפידם ולא־
היה שם מים לעם לשתות:
טו ויסעו מרפידם ויחנו במדבר
טז סיני: ויסעו ממדבר סיני
יז ויחנו בקברת התאוה: ויסעו
מקברת התאוה ויחנו בחצרת:
יח ויסעו מחצרת ויחנו ברתמה:
יט ויסעו מרתמה ויחנו ברמן
כ פרץ: ויסעו מרמן פרץ ויחנו
כא בלבנה: ויסעו מלבנה ויחנו
כב ברסה: ויסעו מרסה ויחנו
כג בקהלתה: ויסעו מקהלתה
כד ויחנו בהר־שפר: ויסעו מהר־
כה שפר ויחנו בחרדה: ויסעו
כו מחרדה ויחנו במקהלת: ויסעו
כז ממקהלת ויחנו בתחת: ויסעו
כח מתחת ויחנו בתרח: ויסעו
כט מתרח ויחנו במתקה: ויסעו
ממתקה ויחנו בחשמנה:
ל ויסעו מחשמנה ויחנו
לא במסרות: ויסעו ממסרות
לב ויחנו בבני יעקן: ויסעו מבני
לג יעקן ויחנו בחר הגדגד: ויסעו
מחר הגדגד ויחנו ביטבתה:
לד ויסעו מיטבתה ויחנו בעברנה:
לה ויסעו מעברנה ויחנו בעצין
לו גבר: ויסעו מעצין גבר ויחנו
לז במדבר־צן הוא קדש: ויסעו
מקדש ויחנו בהר ההר בקצה
לח ארץ אדום: ויעל אהרן הכהן
אל־הר ההר על־פי יהוה
וימת שם בשנת הארבעים
לצאת בני־ישראל מארץ
מצרים בחדש החמישי באחד
לט לחדש: ואהרן בן־שלש
ועשרים ומאת שנה במתו
בהר ההר:
מ וישמע הכנעני מלך ערד
והוא־ישב בנגב בארץ כנען
מא בבא בני ישראל: ויסעו מהר
מב ההר ויחנו בצלמנה: ויסעו
מג מצלמנה ויחנו בפונן: ויסעו
מד מפונן ויחנו באבת: ויסעו
מאבת ויחנו בעיי העברים
מה בגבול מואב: ויסעו מעיים
מו ויחנו בדיבן גד: ויסעו מדיבן
גד ויחנו בעלמן דבלתימה:
מז ויסעו מעלמן דבלתימה ויחנו
מח בהרי העברים לפני נבו: ויסעו
מהרי העברים ויחנו בערבת
מט מואב על ירדן ירחו: ויחנו על־

אלדי פיהא: 40. **ויתן** – ועטא מוסה אלא אלגלעד למכיר איבין מנשה וגֹלס פיהא: 41. **ויאיר** איבין מנשה מיצֹי וסתמלך אלא צֹייעהון וסמא ליהון צֹייאע יאיר: 42. **ונבח** מיצֹי וסתמלך אלא קנת ואלא צֹייעהא וסמא ליהא נבח פי איסמו:

לג

מסעי

1. **אלה** – הדולי מראחיל בנין ישראיל אלדי כֹרגֹו מן ארץֹ מצר לעסכרהון פי יד מוסה ואהרון: 2. **ויכתב** – וכתב מוסה אלא כֹרוגֹהון למרחלהון עלא קול אללה והדולי למרחלהון לכֹרוגֹהון: 3. **ויסעו** – ורחלו מן רעמסס פי שהר אלאוולאני פי כֹמסתעשר יום לשהר אלאוולאני מן תאני יום אלפַסח כֹרגֹו בנין ישראיל פי סגֹעא עאלייה לחצֹרית גֹמיע מצריין: 4. **ומצרים** מדפנין אלא אלדי צֹרב אללה פיהון גֹמיע ביכיר ופי מעבודתהון ציניע אללה אחכם: 5. **ויסעו** – ורחלו בנין ישראיל מן רעמסס וחאטו פי סכות: 6. **ויסעו** – ורחלו מן סכות וחאטו פי אתם אלדי פי טרף אלבאר: 7. **ויסעו** – ורחלו מן אתם וריגֹיע עלא תים אלחירת אלדי עלא קידאם צנאם צפון וחאטו קדאם מגדול: 8. **ויסעו** – ורחלו מן קדאם אלחירת ופאתו פי וצט אלבחר אלבאר ומֹצֹיו טריק תלאת אייאם פי באר אתם וחאטו פי מרה: 9. **ויסעו** – ורחלו מן מרה ואיגֹו לאלים ופי אלים תנעשר איון מא וסבעין נכֹ<ל>יה וחאטו תם: 10. **ויסעו** – ורחלו מן אלים וחאטו עלא בחר אלקנזום: 11. **ויסעו** – ורחלו מן בחר אלקנזום וחאטו פי בר צין: 12. **ויסעו** – ורחלו מן בר סין וחאטו פי דפקה: 13. **ויסעו** – ורחלו מדפקה וחאטו פי אלוש: 14. **ויסעו** – ורחלו מן אלוש וחאטו פי רפידים ולם כאן תם מא לל קום לישרבו: 15. **ויסעו** – ורחלו מן רפידים וחאטו פי בר סיני: 16. **ויסעו** – ורחלו מן בר סיני וחאטו פי קבור שהוויה: 17. **ויסעו** – ורחלו מן קבור שהוויה וחאטו פי חצרות: 18. **ויסעו** – ורחלו מן חצרות וחאטו פי רתמה: 19. **ויסעו** – ורחלו מן רתמה וחאטו פי רמון פרץ: 20. **ויסעו** – ורחלו מן רמון פרץ וחאטו פי לבנה: 21. **ויסעו** – ורחלו מן לבנה וחאטו פי רסה: 22. **ויסעו** – ורחלו מן רסה וחאטו פי קהלתה: 23. **ויסעו** – ורחלו מן קהלתה וחאטו פי הר שפר: 24. **ויסעו** – ורחלו מן הר שפר וחאטו פי חרדה: 25. **ויסעו** – ורחלו מן חרדה וחאטו פי מקהלות: 26. **ויסעו** – ורחלו מן מקהלות וחאטו פי תחת: 27. **ויסעו** – ורחלו מן תחת וחאטו פי תרח: 28. **ויסעו** – ורחלו מן תרח וחאטו פי מתקה: 29. **ויסעו** – ורחלו מן מתקה וחאטו פי חשמנה: 30. **ויסעו** – ורחלו מן חשמנה וחאטו פי מוסרות: 31. **ויסעו** – ורחלו מן מוסרות וחאטו פי בנין יעקן: 32. **ויסעו** – ורחלו מן בנין יעקן וחאטו פי חר גדגד: 33. **ויסעו** – ורחלו מן חר גדגד וחאטו פי יטבתה: 34. **ויסעו** – ורחלו מן יטבתה וחאטו פי עברונה: 35. **ויסעו** – ורחלו מן עברונה וחאטו פי עציון גבר: 36. **ויסעו** – ורחלו מעציון גבר וחאטו פי בר צין היא קדש: 37. **ויסעו** – ורחלו מן קדש וחאטו פי עלווית אלגֹבל פי טרף ארץֹ אדום: 38. **ויעל** – וטיליע אהרון אלכֹאדים אלא עלווית אלגֹבל עלא קול אללה ומת תם פי סנת אלארבעין לכֹרוגֹ בנין ישראיל מן ארץֹ מצר פי שהר אלכֹאמיס פי ואחיד לישהר: 39. **ואהרן** – ואהרון איבין מייה ותלתא ועשרין סניה פי מותו פי עלווית אלגֹבל: 40. **וישמע** – וסימיע אלכנעני מליך ערד והוא גֹאליס פיל קבליה פי ארץֹ כנען פי מגֹי בנין ישראיל: 41. **ויסעו** – ורחלו מן עלוית אלגֹבל וחאטו פי צלמונה: 42. **ויסעו** – ורחלו מן צלמונה וחאטו פי פונון: 43. **ויסעו** – ורחלו מן פנון וחאטו פי אובות: 44. **ויסעו** – ורחלו מן אובות וחאטו פי גֹזאייר אלקטועה פי תיכֹים מואב: 45. **ויסעו** – ורחלו מן עיים וחאטו פי דיבון גד: 46. **ויסעו** – ורחלו מן דיבן גד וחאטו פי עלמון דבלתימה: 47. **ויסעו** – ורחלו מן עלמון דבלתימה וחאטו פי גֹבל ליקטועא קדאם נבו: 48. **ויסעו** – ורחלו מן גֹבל ליקטועה וחאטו פי סהלית מואב עלא שט ירחו: 49. **ויחנו** – וחאטו עלא אלשט מן

אלאסם – נרדפים. מנקולאת – מועתקות. 41. **חותיהם** – וכן כד. ג: צֹייעהון או קצבאתהום – כפריהם (כת"א: כפרנהא) או שדה קנים שלהם.

לג

7. **בעל צפון** – תרגם את בעל – פסל, עבודה זרה. 16. **בקברת התאוה** – תרגם את שם המקום לערבית, וכן בפסוק 17. 37. **בהר ההר** – תרגם את שם המקום: מעלה ההר, בניגוד לת"א, שתרגם: הור טורא, וכן בפסוקים 38, 39, 41. 40. **בנגב** – תרגם קבליה – דרום. 44. **בעיי העברים** – תרגם את שם המקום כאילו היה כתוב איי(!) המעברים, אבל בפסוק הבא השאיר את המילה בלא תרגום. 47. **בהרי העברים** – תרגם את שם המקום בהרי העברים, וכן בפסוק 48. 48. **ירדן** – נהר, כמו בשאר